

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

**INFORMACJA
O BUDŻECIE PAŃSTWA I BUDŻECIE ŚRODKÓW
EUROPEJSKICH NA 2017 ROK
w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi oraz rynków rolnych
(wg ustawy budżetowej na rok 2017 z dnia 16 grudnia 2016 r.)**

**Materiał dla
Senackiej
Komisji Rolnictwa
i Rozwoju Wsi**

Warszawa, grudzień 2016 r.

SPIS TREŚCI

strona

I.	Wprowadzenie	1
II.	Dochody i wydatki budżetu państwa ponoszone na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne w 2017 r.	2
II.1.	Dochody budżetowe	2
	Część 32 - Rolnictwo	2
	Część 33 - Rozwój wsi	4
	Część 35 - Rynki rolne	4
II.2.	Wydatki budżetowe	6
	Wydatki części 32 - Rolnictwo	6
	Wydatki części 33 - Rozwój wsi	7
	Wydatki części 35 - Rynki rolne	8
III.	Dochody i wydatki budżetu państwa na rolnictwo w budżetach wojewodów	9
III.1.	Dochody budżetowe	9
III.2.	Wydatki budżetowe	10
IV.	Wydatki budżetu państwa na rolnictwo planowane na 2017 rok w innych częściach budżetu państwa	11
V.	Budżet środków europejskich na rolnictwo	12
VI.	Podsumowanie	13
VII.	Spis załączników	15

I. WPROWADZENIE

W ustawie budżetowej na rok 2017 określono:

1. Dochody budżetu państwa w wysokości	325.428.002 tys. zł
2. Wydatki budżetu państwa w wysokości	384.773.502 tys. zł
3. Deficyt budżetu państwa na kwotę nie większą niż	59.345.500 tys. zł
4. Dochody budżetu środków europejskich w wysokości	60.213.905 tys. zł
5. Wydatki budżetu środków europejskich w wysokości	69.848.397 tys. zł
6. Wynik budżetu środków europejskich na kwotę	-9.634.492 tys. zł
7. Dynamikę cen konsumpcyjnych średniorocznie	1,3 %
8. PKB w cenach bieżących	1.954.200.000 tys. zł

Wydatki na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne realizowane w poszczególnych częściach budżetu państwa, łącznie z wydatkami przewidzianymi w rezerwach celowych zaplanowano w kwocie 9.686.675 tys. zł.

Ponadto w ustawie budżetowej na rok 2017 przewidziano wydatki dla Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w kwocie 17.924.828 tys. zł.

Wydatki na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne oraz KRUS stanowią 7,18% wydatków ogółem budżetu państwa.

Wyżej wymienione wydatki zostaną powiększone o podane w załączniku nr 8 do niniejszej informacji środki z Unii Europejskiej z przeznaczeniem na finansowanie m. in. wydatków na płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego i wydatki związane z interwencją na rynkach rolnych, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, PO Infrastruktura i środowisko 2014-2020, Krajowych i Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020 oraz pożyczkę z Banku Gospodarstwa Krajowego dla jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie działań z PROW 2014-2020.

Budżet Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na 2017 r. obejmuje trzy części budżetu państwa, tj.:

- część 32 – Rolnictwo,
- część 33 – Rozwój wsi,
- część 35 – Rynki rolne.

Budżet na 2017 rok dla trzech części budżetowych, dla których Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jest dysponentem został opracowany z uwzględnieniem planowanego stanu organizacyjnego Ministerstwa oraz podległych i nadzorowanych jednostek. Od 1 stycznia 2017 r. z budżetu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi finansowane będą, oprócz dotychczas finansowanych jednostek, kolejne 2 szkoły rolnicze.

Do wydatków będących w dyspozycji MRiRW zostały częściowo włączone wydatki na współfinansowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, PO Infrastruktura i środowisko 2014-2020, Skoordinowanych Planów Kontroli, Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020, Interreg Europa

2014-2020 oraz Krajowych i Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020. Uzupełnieniem wydatków na współfinansowanie ww. programów i płatności są wydatki zaplanowane w rezerwie celowej w poz. 8.

II. DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA PONOSZONE NA ROLNICTWO, ROZWÓJ WSI I RYNKI ROLNE W 2017 R.

W częściach budżetowych, których dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi dochody i wydatki budżetowe ustalono w następujących wielkościach:

dochody budżetowe w kwocie	181.767 tys. zł,
wydatki budżetowe w kwocie	4.754.873 tys. zł.

II.1. Dochody budżetowe

Przewiduje się, że dochody budżetowe realizowane będą w części 32 - Rolnictwo, w części 33 - Rozwój wsi oraz w części 35 - Rynki Rolne przez jednostki budżetowe oraz Agencję Rynku Rolnego, Agencję Nieruchomości Rolnych, Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w następujących działach klasyfikacji budżetowej:

w części 32 - Rolnictwo w kwocie	33.308 tys. zł,
z tego w dziale:	
- 010 - Rolnictwo i łowiectwo w kwocie	23.975 tys. zł,
- 750 - Administracja publiczna w kwocie	6.074 tys. zł,
- 801 - Oświata i wychowanie w kwocie	3.113 tys. zł,
- 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza w kwocie	146 tys. zł,
w części 33 - Rozwój wsi w kwocie	77.605 tys. zł,
z tego w dziale:	
- 700 - Gospodarka mieszkaniowa w kwocie	77.600 tys. zł,
- 750 - Administracja publiczna w kwocie	5 tys. zł,
w części 35 - Rynki rolne w kwocie	70.854 tys. zł,
z tego w dziale:	
- 010 - Rolnictwo i łowiectwo w kwocie	70.851 tys. zł,
- 750 - Administracja publiczna w kwocie	3 tys. zł.

Część 32 - Rolnictwo

Dochodami budżetowymi będą głównie:

w dziale 010 - Rolnictwo i łowiectwo

- opłaty za wykonywane zadania statutowe wynikające z ustawy z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2015 r., poz. 625 z późn. zm.),

- opłaty rejestracyjne, opłaty za ochronę wyłącznego prawa do odmian roślin uprawnych oraz opłaty za udostępnianie raportów zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2012 r., poz. 1512, z późn. zm.),
- opłaty pobierane za prowadzenie oceny wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt futerkowych i pszczoł zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2007 r., poz. 921 z późn. zm.),
- wpłaty z najmu, dzierżawy oraz użyczenia budynków pozostających w zarządzaniu Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt,
- opłaty pobieranych przez laboratorium referencyjne badające mleko w ramach oceny wartości użytkowej zwierząt gospodarskich zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2007 r., poz. 921 z późn. zm.),
- wpłaty za wydanie pozwoleń na przywóz zwierząt na podstawie art. 30, ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1077) wysokość opłaty została ustalona w poz. 32 w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 388),
- wpłaty za wydanie zezwolenia i jego zmiany na prowadzenie hurtowni farmaceutycznej produktów leczniczych weterynaryjnych na podstawie art. 74, ust. 6 i 6a ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo Farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r., poz. 271 z późn. zm.); wysokość opłaty została ustalona w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 grudnia 2007 r. w sprawie wysokości opłaty za udzielenie zezwolenia na prowadzenie hurtowni farmaceutycznej produktów leczniczych weterynaryjnych (Dz. U. z 2007 r., poz. 1777),
- wpłaty za przeprowadzenie weterynaryjnej kontroli granicznej zgodnie z art. 30, ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1077); wysokość opłaty została ustalona w poz. 5 i 33 w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 388),
- wpływów uzyskanych przez Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa wynikających z dokonywania dla podmiotów zewnętrznych badań laboratoryjnych materiału pochodzenia roślinnego w kierunku obecności organizmów szkodliwych dla roślin, obecności modyfikacji genetycznych i pozostałości środków ochrony roślin.

w dziale 750 - Administracja publiczna

- opłaty za czynności związane z rozpatrywaniem wniosków składanych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 lipca 2013 r. w sprawie opłat za czynności w zakresie zatwierdzania substancji czynnych, sejfnerów i synergetyków oraz czynności w zakresie zezwoleń na wprowadzanie środków ochrony roślin do obrotu, pozwoleń na handel równoległy oraz pozwoleń na prowadzenie badań (Dz. U. z 2013 r., poz. 854),
- wpłaty z tytułu rozliczeń z KE,
- rozliczenia z lat ubiegłych,
- wpływy z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych;

w dziale 801 - Oświata i wychowanie

- wpływy uzyskane od najemców z tytułu opłat za centralne ogrzewanie, wodę, ścieki, energię elektryczną oraz z tytułu wynajmu pomieszczeń;

w dziale 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza

- wpływy z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa oraz wpływy z tytułu opłat za centralne ogrzewanie, wodę, ścieki i energię elektryczną.

Część 33 - Rozwój wsi

Dochodami budżetowymi będą głównie:

w dziale 700 - Gospodarka mieszkaniowa

- dochody budżetu państwa przekazane przez Agencję Nieruchomości Rolnych, stanowiące różnicę między środkami uzyskanymi z gospodarowania Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa w danym roku obrotowym, a środkami wydatkowanymi na realizację zadań obciążających mienie Zasobu (art. 20 ust. 5c ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2015 r., poz. 1014 z późn. zm.),

w dziale 750 - Administracja publiczna

- wpływy z tytułu rozliczeń z lat ubiegłych oraz zwrotów wydatków poniesionych w latach poprzednich, m. in. z tytułu zwrotów z rozliczeń delegacji krajowych i zagranicznych, zwrotów za zakup biletów do Brukseli, rozmów telefonicznych, wpłat dokonanych przez kontrahentów z tytułu rozliczeń za wykonane usługi i innych.

Część 35 - Rynki rolne

Dochodami budżetowymi będą głównie:

w dziale 010 - Rolnictwo i łowiectwo

- opłaty za przystąpienie do egzaminu kwalifikacyjnego potwierdzającego wiedzę praktyczną i teoretyczną osoby ubiegającej się o status rzeczoznawcy zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r., poz. 678 z późn. zm.) oraz

rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2016 r. w sprawie nabywania uprawnień do wykonywania niektórych czynności związanych z oceną jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz dokumentowania tych czynności (Dz. U. z 2016 r., poz. 398),

- opłaty za przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje osoby ubiegającej się o uprawnienia inspektora rolnictwa ekologicznego zgodnie z ustawą z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. z 2015 r., poz. 497) oraz rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie nabywania uprawnień inspektora rolnictwa ekologicznego (Dz. U. z 2015 r., poz. 742),
- opłaty za przeprowadzenie czynności związanych z dokonywaniem kontroli oraz przeprowadzeniem badań laboratoryjnych próbek określonych artykułów rolno-spożywczych, jeżeli w wyniku tej kontroli stwierdzono, że artykuły rolno-spożywcze nie odpowiadają wymaganiom w zakresie jakości handlowej wynikającym z przepisów o jakości handlowej lub wymaganiom dodatkowym zadeklarowanym przez producenta zgodnie z ustawą z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r., poz. 678 z późn. zm.),
- opłaty produkcyjnych dla cukru i izoglukozy, które prognozuje się na podstawie art. 128 oraz art. 136 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. oraz art. 7 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) nr 1370/2013 z dnia 16 grudnia 2013 r.

w dziale 750 - Administracja publiczna

- wpływy z tytułu rozliczeń z lat ubiegłych,
- opłaty za dokonanie oceny wniosku o rejestrację, zastrzeżenia do wniosku o rejestrację, wniosku o zmianę specyfikacji, sprzeciwu do wniosku, na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych (Dz. U. z 2005 r., poz. 68, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie stawek opłat za dokonanie niektórych czynności związanych z rejestracją nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych (Dz. U. z 2005 r., poz. 323).

Zestawienie dochodów w ujęciu działowym w części 32 - Rolnictwo, 33 - Rozwój wsi i 35 - Rynki rolne zawiera załącznik nr 2.

II.2. Wydatki budżetowe

Wydatki budżetowe, których dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w ustawie budżetowej planowane są odrębnie dla każdej z trzech części budżetowych. Łączna kwota wydatków w tych częściach wynosi 4.754.873 tys. zł.

Wydatki części 32 – Rolnictwo

Wydatki wyniosą 839.672 tys. zł, tj. 17,66% ww. wydatków ogółem, będących w dyspozycji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W tej części finansowane są wydatki realizowane w następujących działach:

- 010 - Rolnictwo i łowiectwo	502.823 tys. zł,
- 750 - Administracja publiczna	110.316 tys. zł,
- 752 - Obrona narodowa	35 tys. zł,
- 801 - Oświata i wychowanie	192.030 tys. zł,
- 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	27.983 tys. zł,
- 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6.485 tys. zł.

Powyższe wydatki działu 010 - Rolnictwo i łowiectwo planuje się przeznaczyć na:

- funkcjonowanie jednostek budżetowych działu rolnictwo, w tym dla:	98.805 tys. zł,
---	-----------------

- Krajowej Stacji Chemiczno – Rolniczej na pomoc techniczną realizowaną w ramach PROW 2014-2020	7.707 tys. zł,
---	----------------

- Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa na PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	425 tys. zł,
---	--------------

- zadania budżetowe z zakresu rolnictwa w łącznej kwocie z tego na:	225.229 tys. zł,
---	------------------

- postęp biologiczny w produkcji roślinnej	17.140 tys. zł,
--	-----------------

- postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej	94.856 tys. zł,
---	-----------------

- ochronę roślin	6.500 tys. zł,
------------------	----------------

- rolnictwo ekologiczne	6.016 tys. zł,
-------------------------	----------------

- dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich	100.717 tys. zł,
---	------------------

- funkcjonowanie agencji wykonawczej (COBORU)	33.712 tys. zł,
---	-----------------

- realizację 8 programów wieloletnich z zakresu rolnictwa	79.978 tys. zł,
---	-----------------

- realizację systemu zbierania i wykorzystywania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (FADN)	38.718 tys. zł,
---	-----------------

- funkcjonowanie laboratoriów referencyjnych	16.167 tys. zł,
--	-----------------

- wsparcie organizacji rolniczych w ponadnarodowych i międzynarodowych organizacjach rolników	4.000 tys. zł,
---	----------------

- inne ważne zadania Ministra z zakresu rolnictwa w tym na Interreg Europa 2014-2020	6.214 tys. zł, 143 tys. zł.
--	--------------------------------

W 2017 r. z budżetu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dziale 801 – Oświata i wychowanie oraz dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza finansowane będą wydatki szkół rolniczych i internatów oraz zadania edukacyjne w kwocie 220.013 tys. zł, w tym na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w kwocie 5.790 tys. zł.

Ponadto w ramach części 32 - Rolnictwo planowane są również wydatki innych działów przeznaczone na ważne cele i zadania Ministra, a w szczególności:

- wydatki administracyjne związane z utrzymaniem Urzędu Ministra oraz związane ze współpracą z zagranicą, w tym na pomoc techniczną realizowaną w ramach PROW 2014-2020 110.316 tys. zł,
- dotację podmiotową i celową dla instytucji kultury (Centralna Biblioteka Rolnicza i Muzea) 6.485 tys. zł,
- pozostałe wydatki obronne 35 tys. zł.

Wydatki części 33 – Rozwój wsi

Dla części 33 - Rozwój wsi na 2017 rok przewiduje się wydatki w łącznej kwocie 3.457.030 tys. zł, co stanowi 72,70% wydatków ogółem, których dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W ramach tej części finansowane będą następujące wydatki:

- związane z działalnością Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w łącznej kwocie - 3.248.400 tys. zł,
z tego na:
 - bieżącą działalność statutową - 1.635.608 tys. zł,
 - wydatki majątkowe - 122.000 tys. zł,
 - realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej, - 1.490.792 tys. zł,
z tego na:
 - współfinansowanie Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 - 2020 - 1.389.800 tys. zł,
 - I filar Wspólnej Polityki Rolnej - 93.992 tys. zł,
 - pomoc techniczną dla Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 - 2020 - 7.000 tys. zł
- związane z działalnością Centrum Doradztwa Rolniczego w łącznej kwocie - 14.540 tys. zł,
z tego na:
 - bieżącą działalność statutową - 12.079 tys. zł,
 - wydatki majątkowe 346 tys. zł,
 - realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej, tj. pomoc techniczną w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - 2.115 tys. zł,

- dotacje dla wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego - 177.516 tys. zł,
z tego na:
 - bieżącą działalność statutową - 163.718 tys. zł,
 - wydatki majątkowe - 9.304 tys. zł,
 - realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej, tj. pomoc techniczną w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - 4.494 tys. zł,
- administracyjne związane z utrzymaniem Urzędu Ministra finansowanych w ramach tej części budżetowej oraz wydatki w zakresie współpracy z zagranicą - 14.196 tys. zł,
- pozostałe wydatki obronne - 53 tys. zł,
- pozostałe ważne zadania Ministra z zakresu rozwoju wsi, - 2.325 tys. zł,
w tym
 - na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej, tj. pomoc techniczną w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - 1.850 tys. zł.

Wydatki części 35 - Rynki rolne

W ramach tej części budżetowej łącznie wydatki planowane są w kwocie 458.171 tys. zł, co stanowi 9,64% wydatków ogółem, których dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wydatki te przewiduje się przeznaczyć na:

- działalność Agencji Rynku Rolnego - 425.563 tys. zł,
z tego na:
 - bieżącą działalność statutową - 352.469 tys. zł,
 - wydatki majątkowe - 9.500 tys. zł,
 - realizację projektów z udziałem środków Unii Europejskiej: - 63.594 tys. zł,
z tego na:
 - działania interwencyjne na rynkach rolnych - 60.163 tys. zł,
 - pomoc techniczną w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - 3.431 tys. zł,
- wydatki bieżące i inwestycyjne Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, - 21.963 tys. zł,
w tym na:
 - wydatki majątkowe - 2.752 tys. zł,

- współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej (Skoordynowane Plany Kontroli oraz EWT Polska Czechy 2014-2020) - 95 tys. zł,
- wydatki administracyjne związane z utrzymaniem Urzędu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach tej części budżetowej oraz wydatki w zakresie współpracy z zagranicą - 7.737 tys. zł,
- pozostałe ważne zadania Ministra, w tym: głównie na finansowanie Programu Poznaj Dobrą Żywność i Międzynarodowych Targów POLAGRA - 2.898 tys. zł,
- pozostałe wydatki obronne - 10 tys. zł.

Zestawienie wydatków dla części budżetowych 32 - Rolnictwo, 33 - Rozwój wsi oraz 35 - Rynki rolne zawiera załącznik nr 3.

III. DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA NA ROLNICTWO W BUDŻETACH WOJEWODÓW

W budżetach wojewodów na 2017 rok zaplanowano w dziale 010 - Rolnictwo i łowiectwo dochody w kwocie 338.218 tys. zł oraz wydatki w kwocie 1.150.059 tys. zł.

III.1. Dochody budżetowe

Dochody budżetowe przewidziane w ustawie budżetowej w budżetach wojewodów na 2017 rok w dziale rolnictwo i łowiectwo wyniosą 338.218 tys. zł i będą pochodziły w szczególności z tytułu:

- wpływów z różnych opłat i usług realizowanych odpłatnie przez jednostki budżetowe obsługi rolnictwa, np. w zakresie usług weterynaryjnych, oceny polowej i laboratoryjnej materiału siewnego, wystawiania świadectw jakości handlowej artykułów rolno - spożywczych,
- najmu i dzierżawy składników majątkowych,
- realizacji zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego,
- wpływów z różnych dochodów.

Zestawienie dochodów w dziale 010 - Rolnictwo i łowiectwo wg województw zawiera załącznik nr 5.

III.2. Wydatki budżetowe

W ustawie budżetowej na rok 2017 w budżetach wojewodów wydatki w dziale 010 - Rolnictwo i łowiectwo określono w wysokości 1.150.059 tys. zł.

Z kwoty tej przypada na wydatki bieżące –	957.682 tys. zł,
z przeznaczeniem na:	
- utrzymanie jednostek budżetowych (łącznie z pozostałą działalnością) wymienionych w załączniku nr 4	- 811.124 tys. zł,
- realizację zadań z zakresu rolnictwa	- 146.558 tys. zł.

W ramach kwoty 146.558 tys. zł na sfinansowanie zadań z zakresu rolnictwa wojewodowie przeznaczają na:

- prace geodezyjno - urządzeniowe na potrzeby rolnictwa - 6.016 tys. zł,
- melioracje wodne - 110.270 tys. zł,
- spółki wodne - 3.934 tys. zł,
- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego - 26.338 tys. zł.

Wydatki majątkowe w budżetach wojewodów na 2017 rok, w ramach wydatków przewidzianych na rolnictwo zaplanowano w kwocie **29.435 tys. zł.**

Powyższe środki przewidziano na:

- wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych obsługujących rolnictwo (łącznie z pozostałą działalnością) - 4.350 tys. zł,
- wydatki inwestycyjne związane z pracami geodezyjno – urządzeniowymi na potrzeby rolnictwa - 300 tys. zł
- wydatki inwestycyjne związane z melioracjami wodnymi - 24.785 tys. zł.

Niezależnie od powyższego w budżetach wojewodów na 2017 r. przewidziane są **wydatki na rolnictwo związane ze współfinansowaniem projektów z udziałem środków Unii Europejskiej w kwocie 162.942 tys. zł,** z tego na wydatki związane ze współfinansowaniem:

- prac geodezyjno – urządzeniowych na potrzeby rolnictwa w ramach PROW 2014-2020 - 69.069 tys. zł,
- melioracji wodnych - 4.730 tys. zł,
- pomocy technicznej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 - 2020 - 89.093 tys. zł,
- EWT Polska Czechy 2014-2020 realizowanego przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolnych - Spożywczych - 50 tys. zł.

Zestawienie wydatków budżetów wojewodów w dziale 010 - Rolnictwo i łowiectwo zawarto w załączniku nr 6 i 7.

IV. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA NA ROLNICTWO PLANOWANE NA 2017 ROK W INNYCH CZĘŚCIACH BUDŻETU PAŃSTWA

Poza budżetem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz budżetami wojewodów wydatki budżetowe na zadania związane z rolnictwem planowane są w części 83 - Rezerwy celowe, części 19 - Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, części 49 – Urząd zamówień publicznych.

W części 83 - Rezerwy celowe planowane są wydatki na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne w kwocie ogółem 3.780.338 tys. zł, z tego na:

- zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej (poz. 12) - 272.344 tys. zł,
 - dopłaty do paliwa rolniczego (poz. 7) - 860.000 tys. zł,
 - utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa, w tym 40.000 tys. zł dla spółek wodnych na realizację zadań z zakresu utrzymania melioracji wodnych szczegółowych (poz. 50) - 260.000 tys. zł,
 - ubezpieczenie upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (poz. 35) - 801.886 tys. zł,
 - wydatki na realizację programów unijnych (poz. 8) - 1.586.108 tys. zł,
- z tego:

- Wspólna Polityka Rolna - płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (ARiMR)	-	81.209 tys. zł,
- Wspólna organizacja owoców i warzyw (ARiMR)	-	12.784 tys. zł,
- Współfinansowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	-	1.389.800 tys. zł,
- współfinansowanie programów unijnych realizowanych przez ARR	-	60.163 tys. zł,
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - wojewodowie	-	23.023 tys. zł,
- programy Erasmus, Skoordynowane Plany Kontroli (inne środki)	-	2.978 tys. zł,
- EWT Polska Czechy 2014-2020 (GIJHARS)	-	7 tys. zł,
- EWT Polska Czechy 2014-2020 (WIJHARS)	-	33 tys. zł,
- Program Horyzont 2020 (GIJHARS)	-	28 tys. zł,
- PO Infrastruktura i środowisko 2014-2020 (GIORiN)	-	425 tys. zł,
- Interreg Europa 2014-2020	-	94 tys. zł,
- Partnerzy KSOW w ramach PROW 2014-2020	-	9.500 tys. zł,
- Krajowe i Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014-2020 (szkoły rolnicze)	-	6.064 tys. zł.

Ponadto na 2017 rok zostały zaplanowane wydatki budżetu państwa w części 19 - Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe w kwocie 1.257 tys. zł oraz 49 - Urząd Zamówień Publicznych w kwocie 148 tys. zł z przeznaczeniem na pomoc techniczną Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Zestawienie planowanych wydatków na rolnictwo w części 32 - Rolnictwo, 33 - Rozwój wsi, 35 - Rynki rolne, 83 - Rezerwy celowe i 85 - Budżety wojewodów oraz innych częściach budżetowych zawiera załącznik nr 8.

V. BUDŻET ŚRODKÓW EUROPEJSKICH NA ROLNICTWO

W ramach budżetu środków europejskich w częściach budżetowych, których dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi do ustawy budżetowej na rok 2017 na rolnictwo zaplanowano łącznie 10.091.764 tys. zł, z tego:

- część 32 - Rolnictwo 21.111 tys. zł,
z przeznaczeniem na:
 - Krajowe i Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014-2020 (szkoły rolnicze) 20.746 tys. zł,

- PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (GIORiN)	365 tys. zł,
• część 33 - Rozwój wsi	9.758.664 tys. zł,
z przeznaczeniem na:	
- płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego	7.121.791 tys. zł,
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 - 2020	2.610.901 tys. zł,
- wsparcie producentów owoców i warzyw	25.972 tys. zł,
• część 35 - Rynki rolne	311.989 tys. zł,
z przeznaczeniem na:	
- działania interwencyjne na rynku rolnym	287.683 tys. zł,
- wsparcie producentów owoców i warzyw	24.306 tys. zł,

Przewiduje się również środki europejskie w części 83 - Rezerwy celowe w kwocie 10.094.222 tys. zł z przeznaczeniem na:

• płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego	7.121.791 tys. zł,
• działania interwencyjne na rynku rolnym	287.682 tys. zł,
• Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	2.610.902 tys. zł,
• wsparcie producentów owoców i warzyw (ARiMR)	25.971 tys. zł,
• wsparcie producentów owoców i warzyw (ARR)	24.306 tys. zł,
• PO Infrastruktura i Środowisko (GIORiN)	365 tys. zł,
• Krajowe i Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014-2020 (szkoły rolnicze)	23.205 tys. zł.

Dodatkowo w części 85 – Wojewodowie zaplanowano środki europejskie na realizację PO „Infrastruktura i Środowisko 2014-2020” dla Województwa Dolnośląskiego, Kujawsko-Pomorskiego i Zachodniopomorskiego w kwocie 26.803 tys. zł.

Ponadto zaplanowano kwotę 590.575 tys. zł na pożyczki udzielone przez Bank Gospodarstwa Krajowego na prefinansowanie PROW 2014 -2020.

VI. PODSUMOWANIE

W ustawie budżetowej na rok 2017 na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne przewiduje się uzyskanie kwoty 48.414.867 tys. zł, z tego na:

• wydatki na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne w kwocie	9.686.675 tys. zł,
• wydatki dla Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w kwocie	17.924.828 tys. zł,
• środki Unii Europejskiej	20.212.789 tys. zł,

- środki na pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego dla jednostek samorządu terytorialnego 590.575 tys. zł.

Opracowano:
w Departamencie Finansów
Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Akceptował:

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Krzysztof Jurgiel

VII. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1. Jednostki sektora finansów publicznych podległe i nadzorowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i finansowane w całości lub w części z budżetu, którego dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
2. Dochody budżetowe w częściach: 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi i 35 – Rynki rolne
3. Wydatki budżetowe w latach 2016 – 2017 w częściach: 32 – Rolnictwo, 33 – Rozwój wsi i 35 – Rynki rolne
4. Jednostki finansowane z budżetu wojewodów
5. Dochody budżetowe w części 85 – Budżety wojewodów w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo
6. Wydatki budżetowe w części 85 – Budżety wojewodów w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo – ogółem
7. Wydatki budżetowe w części 85 – Budżety wojewodów – w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo – w podziale na województwa
8. Wydatki na rolnictwo w latach 2016 – 2017 – według części budżetowych

**Jednostki sektora finansów publicznych podległe i nadzorowane przez
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i finansowane w całości lub w części
z budżetu, którego dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi**

I. Jednostki budżetowe

Część 32-Rolnictwo

1. Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
2. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt
3. Główny Inspektorat Weterynarii
4. Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
5. Graniczne Inspektoraty Weterynarii
6. 45 Zespołów Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego
7. Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej

Część 35-Rynki rolne

Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych

II. Agencje wykonawcze

1. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
2. Agencja Rynku Rolnego
3. Agencja Nieruchomości Rolnych
4. Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych

III. Pozostałe

1. Polski Klub Wyścigów Konnych
2. Centralna Biblioteka Rolnicza
3. Centrum Doradztwa Rolniczego
4. 16 Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego
5. Biuro Administracyjno – Budżetowe zapewniające obsługę Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w częściach, których jest dysponentem

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi będzie prowadził od dnia 1 stycznia 2017 r.:

1. Zespół Szkół Agrotechnicznych i Ogólnokształcących im. Stanisława Staszica w Swarzędzu
2. Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Żarnowcu

DOCHODY BUDŻETOWE

w tys. zł

Lp.	Treść	Ustawa budżetowa na	Ustawa budżetowa na	% 4:3
		2016 r.	rok 2017	
1	2	3	4	5
	DOCHODY OGÓLEM cz. 32+33+35	912 133	181 767	19,93
I.	część 32-Rolnictwo	31 613	33 308	105,36
	z tego:			
1.	dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	22 643	23 975	105,88
2.	dział 750 - Administracja publiczna	5 752	6 074	105,60
3.	dział 801- Oświata i wychowanie	3 071	3 113	101,37
4.	dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	147	146	99,32
II.	część 33-Rozwój wsi	811 205	77 605	9,57
	z tego:			
1.	dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	811 200	77 600	9,57
2.	dział 750 - Administracja publiczna	5	5	100,00
III.	część 35-Rynki rolne	69 315	70 854	102,22
	z tego:			
1.	dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	69 312	70 851	102,22
2.	dział 750 - Administracja publiczna	3	3	100,00

WYDATKI BUDŻETOWE W LATACH 2016 - 2017

Załącznik nr 3

w częściach budżetowych dla których dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2016 r.				Ustawa budżetowa na rok 2017				z tego:			w tys. zł	% 9;5
				5	6	7	8	9	10	11	12	13				
32	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13				
			WYDATKI OGÓLNEM CZ.32+33+35	4 434 600	2 895 077	190 565	1 348 958	4 754 873	2 958 118	180 982	1 615 773	107,22				
			Rolnictwo	798 175	709 355	37 106	51 714	839 672	749 759	37 080	52 833	105,20				
	010		Rolnictwo i łowiectwo	480 196	462 173	10 484	7 539	502 823	489 273	5 275	8 275	104,71				
	01011		Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza	47 154	38 761	854	7 539	47 824	39 694	423	7 707	101,42				
	01013		Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych	33 241	30 555	2 686		33 712	31 026	2 686		101,42				
	01015		Postęp biologiczny w produkcji roślinnej	17 140	17 140			17 140	17 140			100,00				
	01017		Ochrona roślin	6 500	6 500			6 500	6 500			100,00				
	01018		Rolnictwo ekologiczne	6 016	6 016			6 016	6 016			100,00				
	01019		Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt	13 820	13 680	140		13 937	13 657	280		100,85				
	01020		Postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej	101 709	101 709			94 856	94 856			93,26				
	01021		Główny Inspektorat Weterynarii	14 567	14 312	255		14 727	14 547	180		101,10				
	01026		Dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich	100 717	100 717			100 717	100 717			100,00				
	01032		Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	11 829	11 229	600		12 362	11 637	300		104,51				
	01035		Graniczne inspektoraty weterynarii	9 816	9 816			9 955	9 955			101,42				
	01080		Działalność badawczo-rozwojowa	52 004	48 338	3 666		79 978	78 702	1 276		153,79				
	01095		Pozostała działalność	65 683	63 400	2 283		65 099	64 826	130		99,11				
	750		Administracja publiczna	111 044	64 120	4 932	41 992	110 316	64 717	6 831	38 768	99,34				
	75001		Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	111 044	64 120	4 932	41 992	110 316	64 717	6 831	38 768	99,34				
	752		Obrona narodowa	52	52	0	0	35	35	0	0	67,31				
	75212		Pozostałe wydatki obronne	52	52			35	35			67,31				
	801		Oświata i wychowanie	173 682	154 054	17 445	2 183	192 030	164 639	21 601	5 790	110,56				
	80130		Szkoły zawodowe	171 406	151 778	17 445	2 183	188 706	161 315	21 601	5 790	110,09				
	80146		Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	1 674	1 674			2 722	2 722			162,60				
	80195		Pozostała działalność	602	602			602	602			100,00				
	854		Edukacyjna opieka wychowawcza	26 813	22 668	4 145	0	27 983	24 680	3 303	0	104,36				
	85410		Internaty i bursy szkolne	26 813	22 668	4 145	0	27 934	24 631	3 303	0	104,18				
	85446		Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	0	0			49	49			x				
	921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6 388	6 288	100	0	6 485	6 415	70	0	101,52				
	92116		Biblioteki	4 394	4 294	100	0	4 460	4 390	70	0	101,50				
	92118		Muzea	1 994	1 994			2 025	2 025			101,55				

WYDATKI BUDŻETOWE W LATACH 2016 - 2017

Załącznik nr 3

w częściach budżetowych dla których dysponentem jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2016 r.					Ustawa budżetowa na rok 2017					% 9:5
				z tego:		współfin. projektów z udziałem śr. UE	z tego:		współfin. projektów z udziałem śr. UE	z tego:		współfin. projektów z udziałem śr. UE		
				wydatki bieżące	wydatki majątkowe		wydatki bieżące	wydatki majątkowe		wydatki bieżące	wydatki majątkowe			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
33			Rozwój wsi	3 186 418	1 806 713	139 650	1 240 055	3 457 030	1 826 129	131 650	1 499 251	108,49		
	010		Rolnictwo i łowiectwo	3 172 419	1 792 714	139 650	1 240 055	3 442 781	1 811 880	131 650	1 499 251	108,52		
		01001	Centrum Doradztwa Rolniczego	14 897	11 956	346	2 595	14 540	12 079	346	2 115	97,60		
		01002	Wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego	178 341	161 857	9 304	7 180	177 516	163 718	9 304	4 494	99,54		
		01027	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	2 976 437	1 618 657	130 000	1 227 780	3 248 400	1 635 608	122 000	1 490 792	109,14		
		01095	Pozostała działalność	2 744	244		2 500	2 325	475		1 850	84,73		
	750		Administracja publiczna	13 980	13 980	0	0	14 196	14 196	0	0	101,55		
		75001	Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	13 980	13 980			14 196	14 196			101,55		
	752		Obrona narodowa	19	19	0	0	53	53	0	0	278,95		
		75212	Pozostałe wydatki obronne	19	19			53	53			278,95		
35			Rynki rolne	450 007	379 009	13 809	57 189	458 171	382 230	12 252	63 689	101,81		
	010		Rolnictwo i łowiectwo	24 637	21 810	2 752	75	24 861	22 014	2 752	95	100,91		
		01023	Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	21 719	18 892	2 752	75	21 963	19 116	2 752	95	101,12		
		01095	Pozostała działalność	2 918	2 918			2 898	2 898			99,31		
	500		Handel	417 860	349 689	11 057	57 114	425 563	352 469	9 500	63 594	101,84		
		50002	Agencja Rynku Rolnego	417 860	349 689	11 057	57 114	425 563	352 469	9 500	63 594	101,84		
	750		Administracja publiczna	7 473	7 473	0	0	7 737	7 737	0	0	103,53		
		75001	Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	7 473	7 473			7 737	7 737			103,53		
	752		Obrona narodowa	37	37	0	0	10	10	0	0	27,03		
		75212	Pozostałe wydatki obronne	37	37			10	10			27,03		

Jednostki finansowane z budżetu wojewodów

1. Wojewódzkie inspektoraty jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych - realizują zadania w zakresie kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, warunków składowania, przetwarzania, transportu i zbytu tych artykułów oraz kontroli na potrzeby interwencyjnej Agencji Płatniczej – Agencji Rynku Rolnego.
2. Wojewódzkie inspektoraty ochrony roślin i nasiennictwa – obsługują graniczne przejścia drogowe, kolejowe, morskie w zakresie ochrony terytorium kraju przed wnikaniem organizmów szkodliwych dla roślin uprawnych, chorób i szkodników roślin oraz prowadzą kontrolę produkcji nasiennej na terenie kraju, ustalają tryb i szczegółowe warunki wydawania zezwoleń na wytwarzanie materiału szkółkarskiego i nadzorują obrót materiałem siewnym.
3. Wojewódzkie inspektoraty weterynarii i powiatowe inspektoraty weterynarii – realizują zadania w zakresie państwowego nadzoru weterynaryjnego, a w szczególności związane z zapobieganiem, wykrywaniem i tłumieniem chorób zwierzęcych objętych obowiązkiem zgłaszania i zwalczania oraz nadzorem nad badaniem zwierząt rzeźnych, mięsa i innych produktów pochodzenia zwierzęcego, przeprowadzaniem kontroli granicznej.

Dochody budżetowe

część 85 - Budżety wojewodów
dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo

w tys. zł

Lp.	Województwo	Ustawa budżetowa na 2016 r.	Ustawa budżetowa na rok 2017	% 4 : 3
1	2	3	4	5
	POLSKA	324 287	338 218	104,30
1	dolnośląskie	5 529	5 666	102,48
2	kujawsko-pomorskie	16 509	17 225	104,34
3	lubelskie	15 555	14 962	96,19
4	lubuskie	5 153	5 653	109,70
5	łódzkie	51 603	56 927	110,32
6	małopolskie	15 935	16 755	105,15
7	mazowieckie	42 499	44 279	104,19
8	opolskie	5 570	5 780	103,77
9	podkarpackie	8 495	8 706	102,48
10	podlaskie	16 118	16 129	100,07
11	pomorskie	23 396	24 652	105,37
12	śląskie	13 023	13 163	101,08
13	świętokrzyskie	13 516	13 453	99,53
14	warmińsko-mazurskie	17 652	19 539	110,69
15	wielkopolskie	56 763	57 600	101,47
16	zachodniopomorskie	16 971	17 729	104,47

Wydatki budżetowe

część 85 - Budżety wojewodów
dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2016 r.	Ustawa budżetowa na rok 2017	% 4 : 3
1	2	3	4	5
	Wydatki ogółem	1 079 217	1 150 059	106,56
	z tego:			
I.	Wydatki bieżące	944 412	957 682	101,41
1.	jednostki budżetowe	792 701	803 476	101,36
2.	zadania budżetowe	149 559	146 558	97,99
1/	prace geodezyjno-urzędniowe na potrzeby rolnictwa	6 789	6 016	88,61
2/	melioracje wodne	111 907	110 270	98,54
3/	spółki wodne	3 893	3 934	101,05
4/	zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego	26 927	26 338	97,81
5/	usuwanie skutków klęsk żywiołowych	43	0	0,00
3.	pozostała działalność	2 152	7 648	355,39
II.	Wydatki inwestycyjne	31 870	29 435	92,36
1.	jednostki budżetowe	4 960	4 160	83,87
2.	zadania budżetowe	26 910	25 085	93,22
1/	prace geodezyjno-urzędniowe na potrzeby rolnictwa	0	300	x
2/	melioracje wodne	26 910	24 785	92,10
3.	pozostała działalność	0	190	x
III.	Współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	102 935	162 942	158,30
1.	jednostki budżetowe	38	50	131,58
2.	zadania budżetowe	8 291	73 799	890,11
1/	prace geodezyjno-urzędniowe na potrzeby rolnictwa	0	69 069	x
2/	melioracje wodne	8 291	4 730	57,05
3.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	94 606	89 093	94,17

Wydatki budżetowe

część 85 - Budżety wojewodów
dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo

w tys. zł

Lp.	Województwo	Ustawa budżet. na 2016 r. ogółem	z tego:			Ustawa budżet. na 2017 r. ogółem	z tego:			%
			wydatki bieżące	wydatki inwest.	Współfin. projektów z udziałem środków Unii Europejskiej		wydatki bieżące	wydatki inwest.	Współfin. projektów z udziałem środków Unii Europejskiej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	POLSKA	1 079 217	944 412	31 870	102 935	1 150 059	957 682	29 435	162 942	106,56
1	dolnośląskie	60 258	53 410	3 000	3 848	65 133	54 027	3 240	7 866	108,09
2	kujawsko-pomorskie	57 140	50 655	1 100	5 385	60 677	51 497	1 030	8 150	106,19
3	lubelskie	65 667	57 057	1 310	7 300	73 993	58 171	1 260	14 562	112,68
4	lubuskie	44 409	33 620	1 445	9 344	39 942	33 995	500	5 447	89,94
5	łódzkie	94 782	88 008	754	6 020	98 053	88 678	657	8 718	103,45
6	małopolskie	54 314	45 734	150	8 430	63 120	46 481	588	16 051	116,21
7	mazowieckie	123 333	104 113	6 080	13 140	125 722	105 319	4 463	15 940	101,94
8	opolskie	34 385	28 388	1 349	4 648	36 894	28 767	1 243	6 884	107,30
9	podkarpackie	56 366	47 725	3 561	5 080	72 665	48 605	3 998	20 062	128,92
10	podlaskie	56 338	48 705	2 303	5 330	71 475	49 256	2 502	19 717	126,87
11	pomorskie	67 101	62 318	470	4 313	69 707	62 482	280	6 945	103,88
12	śląskie	54 759	48 228	682	5 849	58 721	49 412	177	9 132	107,24
13	świętokrzyskie	45 612	39 302	1 710	4 600	49 080	40 033	1 550	7 497	107,60
14	warmińsko-mazurskie	61 132	54 722	860	5 550	61 501	55 587	1 204	4 710	100,60
15	wielkopolskie	136 681	123 357	6 226	7 098	136 501	125 057	5 583	5 861	99,87
16	zachodniopomorskie	66 940	59 070	870	7 000	66 875	60 315	1 160	5 400	99,90

WYDATKI NA ROLNICTWO W LATACH 2016-2017
(według części budżetowych)

Załącznik nr 8

w tys. zł

Lp.	Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2016 r.	Ustawa budżetowa na rok 2017	% 7:6
1	2	3	4	5	6	7	8
I	32			ROLNICTWO	798 175	839 672	105,20
		010		Rolnictwo i łowiectwo	480 196	502 823	104,71
			01011	Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza	47 154	47 824	101,42
				w tym: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - Pomoc techniczna	7 539	7 707	102,23
			01013	Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych	33 241	33 712	101,42
			01015	Postęp biologiczny w produkcji roślinnej	17 140	17 140	100,00
			01017	Ochrona roślin	6 500	6 500	100,00
			01018	Rolnictwo ekologiczne	6 016	6 016	100,00
			01019	Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt	13 820	13 937	100,85
			01020	Postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej	101 709	94 856	93,26
			01021	Główny Inspektorat Weterynarii	14 567	14 727	101,10
			01026	Dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich	100 717	100 717	100,00
			01032	Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	11 829	12 362	104,51
				w tym: Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 FS	0	425	x
			01035	Graniczne inspektoraty weterynarii	9 816	9 955	101,42
			01080	Działalność badawczo-rozwojowa	52 004	79 978	153,79
			01095	Pozostała działalność	65 683	65 099	99,11
				w tym: Interreg Europa 2014-2020	0	143	x
		750		Administracja publiczna	111 044	110 316	99,34
			75001	Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	111 044	110 316	99,34
				w tym: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - Pomoc techniczna	41 992	38 768	92,32
		752		Obrona narodowa	52	35	67,31
			75212	Pozostałe wydatki obronne	52	35	67,31
		801		Oświata i wychowanie	173 682	192 030	110,56
			80130	Szkoły zawodowe	171 406	188 706	110,09
			80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	1 674	2 722	162,60
				w tym: Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej	1 674	2 185	130,53
			80195	Pozostała działalność	602	602	100,00
		854		Edukacyjna opieka wychowawcza	26 813	27 983	104,36
			85410	Internaty i bursy szkolne	26 813	27 934	104,18
			85446	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	0	49	x
		921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	6 388	6 485	101,52
			92116	Biblioteki	4 394	4 460	101,50
			92118	Muzea	1 994	2 025	101,55

WYDATKI NA ROLNICTWO W LATACH 2016-2017
(według części budżetowych)

Załącznik nr 8

w tys. zł

Lp.	Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2016 r.	Ustawa budżetowa na rok 2017	% 7:6
1	2	3	4	5	6	7	8
II	33			ROZWÓJ WSI	3 186 418	3 457 030	108,49
		010		Rolnictwo i łowiectwo	3 172 419	3 442 781	108,52
			01001	Centrum Doradztwa Rolniczego	14 897	14 540	97,60
				w tym: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - Pomoc techniczna	2 595	2 115	81,50
			01002	Wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego	178 341	177 516	99,54
				w tym: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - Pomoc techniczna	7 180	4 494	62,59
			01027	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	2 976 437	3 248 400	109,14
				w tym:			
				- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - Pomoc techniczna	22 581	7 000	31,00
				- współfinansowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	1 053 368	1 389 800	131,94
				- płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego	93 860	81 208	86,52
				- wsparcie producentów owoców i warzyw	57 971	12 784	22,05
			01095	Pozostała działalność	2 744	2 325	84,73
				w tym: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - Pomoc techniczna	2 500	1 850	74,00
		750		Administracja publiczna	13 980	14 196	101,55
			75001	Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	13 980	14 196	101,55
		752		Obrona narodowa	19	53	278,95
			75212	Pozostałe wydatki obronne	19	53	278,95
III	35			RYNKI ROLNE	450 007	458 171	101,81
		010		Rolnictwo i łowiectwo	24 637	24 861	100,91
			01023	Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	21 719	21 963	101,12
				w tym:			
				- EWT Polska Czechy 2014-2020	0	10	x
				- Skoordynowane Plany Kontroli	75	85	113,33
			01095	Pozostała działalność	2 918	2 898	99,31
		500		Handel	417 860	425 563	101,84
			50002	Agencja Rynku Rolnego	417 860	425 563	101,84
				w tym:			
				- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - Pomoc techniczna	8 372	3 431	40,98
				- współfinansowanie programów unijnych realizowanych przez ARR	48 742	60 163	123,43
		750		Administracja publiczna	7 473	7 737	103,53
			75001	Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	7 473	7 737	103,53
		752		Obrona narodowa	37	10	27,03
			75212	Pozostałe wydatki obronne	37	10	27,03

WYDATKI NA ROLNICTWO W LATACH 2016-2017
(według części budżetowych)

Załącznik nr 8

w tys. zł

Lp.	Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2016 r.	Ustawa budżetowa na rok 2017	% 7:6
1	2	3	4	5	6	7	8
IV	85			BUDŻETY WOJEWODÓW	1 079 217	1 150 059	106,56
				z tego:			
		010		Rolnictwo i łowiectwo	1 079 217	1 150 059	106,56
				z tego:			
			01005	Prace geodezyjno - urzędniowe na potrzeby rolnictwa w tym: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	6 789 0	75 385 69 069	1110,40 x
			01008	Melioracje wodne	147 108	139 785	95,02
			01009	Spółki wodne	3 893	3 934	101,05
			01022	Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe (...)	26 927	26 338	97,81
			01023	Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w tym: EWT Polska Czechy 2014-2020	30 179 0	31 083 50	103,00 x
			01032	Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	133 575	136 696	102,34
			01033	Wojewódzkie inspektoraty weterynarii	131 424	132 676	100,95
			01034	Powiatowe inspektoraty weterynarii	502 521	507 231	100,94
			01041	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	94 606	89 093	94,17
			01078	Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	43	0	0,00
			01095	Pozostała działalność	2 152	7 838	364,22
V	83			REZERWY CELOWE	2 888 282	3 780 338	130,89
				- Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (...) oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej	272 344	272 344	100,00
				- Ubezpieczenie upraw rolnych i zwierząt gospodarskich	100 000	801 886	801,89
				- Dopłaty do paliwa rolniczego	860 000	860 000	100,00
				- Utrzymanie urządzeń melioracji wodnych podstawowych i wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa (...)	260 000	260 000	100,00
				- Dofinansowanie realizacji niektórych zadań kontynuowanych, w tym programów Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w kwocie 28.000 tys. zł oraz programów polityki zdrowotnej i kosztów świadczeń wysokospecjalistycznych	28 000	0	0,00
				-Programy Erasmus, skoordynowane programy kontroli (inne środki)	3 339	2 978	89,19
				- Wspólna Polityka Rolna - płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (ARiMR)	93 860	81 209	86,52
				- Współfinansowanie programów unijnych realizowanych przez ARR	48 741	60 163	123,43
				- Wspólna organizacja owoców i warzyw (ARiMR)	57 971	12 784	22,05
				- Współfinansowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	1 053 368	1 389 800	131,94

WYDATKI NA ROLNICTWO W LATACH 2016-2017
(według części budżetowych)

Załącznik nr 8

w tys. zł

Lp.	Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2016 r.	Ustawa budżetowa na rok 2017	% 7:6
1	2	3	4	5	6	7	8
				- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - partnerzy KSOW	0	9 500	x
				- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 - wojewodowie	94 301	23 023	24,41
				- PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 FS (GIORIN)	0	425	x
				- Interreg Europa 2014-2020 (MRiRW)	0	94	x
				- Program Horyzont 2020 (GIJHARS)	0	28	x
				- EWT Polska Czechy 2014-2020 (GIJHARS, WIJHARS)	0	40	x
				- Krajowe i Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014-2020 (szkoły rolnicze)	16 358	6 064	37,07
VI	Wydatki zaplanowane w innych częściach budżetowych w zakresie rolnictwa				1 565	1 405	89,78
	49	750	75001	URZĄD ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH - pomoc techniczna Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	280	148	52,86
	19	750	75001, 75095	MINISTERSTWO FINANSÓW - pomoc techniczna Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	1 285	1 257	97,82
VII	Razem wydatki na rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne (I-VI)				8 403 664	9 686 675	115,27
VIII	72			KASA ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	18 238 860	17 924 828	98,28
IX	Ogółem wydatki na rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne z KRUS (VII+VIII)				26 642 524	27 611 503	103,64
X	Wydatki budżetu państwa				368 548 526	384 773 502	104,40
XI	Wartość PKB x/				1 857 600 000	1 954 200 000	105,20
			udział w wydatkach budżetu państwa	wydatków z pozycji VII	2,28	2,52	110,53
				wydatków z pozycji IX	7,23	7,18	99,31
			udział w PKB	wydatków z pozycji VII	0,45	0,50	111,11
				wydatków z pozycji IX	1,43	1,41	98,60

WYDATKI NA ROLNICTWO W LATACH 2016-2017
(według części budżetowych)

Załącznik nr 8

w tys. zł

Lp.	Część	Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2016 r.	Ustawa budżetowa na rok 2017	% 7:6
1	2	3	4	5	6	7	8
XII	Środki z Unii Europejskiej (budżet środków europejskich)				26 673 514	20 212 789	75,78
	32			ROLNICTWO	5 442	21 111	387,93
		010	01032	- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 FS	0	365	x
		801	80130	- Krajowe i Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014-2020 (szkoły rolnicze)	5 442	20 746	381,22
	33			ROZWÓJ WSI	11 245 434	9 758 664	86,78
		010	01027	- płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego	9 289 652	7 121 791	76,66
				- Pogram Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	1 842 887	2 610 901	141,67
				- wsparcie producentów owoców i warzyw	112 895	25 972	23,01
	35			RYNKI ROLNE	208 980	311 989	149,29
		500	50002	- działania interwencyjne na rynku rolnym	192 749	287 683	149,25
				- wsparcie producentów owoców i warzyw	16 231	24 306	149,75
	85			BUDŻETY WOJEWODÓW	20 313	26 803	131,95
		010		- PO Infrastruktura i środowisko dla Województwa Dolnośląskiego, Kujawsko-Pomorskiego, Zachodniopomorskiego, Mazowieckiego, Pomorskiego	10 313	26 803	259,90
				- RPO Województwa Wielkopolskiego	10 000	0	0,00
	83			REZERWY CELOWE	15 193 345	10 094 222	66,44
				- płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego	10 386 965	7 121 791	68,56
				- działania interwencyjne na rynku rolnym	192 748	287 682	149,25
				- Krajowe i Regionalne Programy Operacyjne na lata 2014-2020 (szkoły rolnicze)	52 301	23 205	44,37
				- Wsparcie producentów owoców i warzyw (ARiMR)	112 895	25 971	23,00
				- Wsparcie producentów owoców i warzyw (ARR)	16 231	24 306	149,75
				- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020	4 432 205	2 610 902	58,91
				- PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 FS (GIORIN)	0	365	x
XIII	Środki na pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego - środki Unii Europejskiej				444 000	590 575	133,01
XIV	Ogółem wydatki na rolnictwo, rozwój wsi i rynki rolne z KRUS z budżetu państwa i budżetu środków europejskich (IX+XII+XIII)				53 760 038	48 414 867	90,06

x/ - w cenach bieżących - wg uzasadnienia do projektu budżetu na 2017 r.